

Concept Ontwikkelstrategie Landschapspark De Oeverlanden 2040 Aandachtspunten en knelpunten

Inleiding

Bestuursleden van de vereniging "De Oeverlanden Blijven!" zijn de afgelopen jaren als leden van het kernteam betrokken geweest bij de opstelling van de 'Concept Ontwikkelstrategie Landschapspark De Oeverlanden'. Dankzij de inbreng van het kernteam zijn veel aspecten van de ontwikkelstrategie in de door ons gewenste richting bijgesteld. Daarbij hebben we echter niet al onze wensen en ideeën gerealiseerd gezien. Alles overwegende heeft het bestuur toch besloten met het eindresultaat in te stemmen en vonden het om die reden niet passend om van de mogelijkheid gebruik te maken een reactie in te dienen. Na recent overleg met leden van het bestuur van de gemeente Amsterdam en van het stadsdeel Nieuw-West, willen we graag voldoen aan hun suggestie om alsnog een reactie in te dienen waarin we in een kort overzicht de belangrijkste aandachtspunten en knelpunten naar onze visie onder de aandacht brengen. Het bestuur van de vereniging "De Oeverlanden Blijven!" verzoekt bij deze het projectteam ontwikkelstrategie deze notitie te betrekken bij de beantwoording van de reacties die inmiddels zijn ingediend. De volgorde van de hieronder genoemde aandachtspunten heeft geen betekenis.

Parkeren bij Oude Haagseweg

Bij De Oeverlanden zijn vrijwel geen parkeermogelijkheden. Hoewel de meeste bezoekers per fiets of lopend komen, moeten er wel enige voorzieningen zijn voor mensen die de recreatiestrandjes per auto willen bezoeken; ook gehandicapten moeten de mogelijkheid hebben De Oeverlanden te bereiken. Onze vereniging heeft eerder gepleit voor het realiseren van betaald parkeren op de plaats waar nu in het kader van het Westtangent-project een vrije busbaan wordt aangelegd. Deze busbaan komt pal naast een weg met voornamelijk bestemmingsverkeer. Creatie van parkeergelegenheid bij de Oude Haagseweg is nu uiterst problematisch omdat daarvoor onvoldoende ruimte is en geen veilige toegang tot De Oeverlanden kan worden gerealiseerd. Er is inmiddels toegezegd dat er gestudeerd zal worden op een parkeeroplossing. Wij zien ook mogelijkheden, zonder dat de bestaande investeringen in het kruispunt met de Anderlechtlaan teniet worden gedaan door een deel van de vrije busbaan te leiden over de bestemmingsweg en vragen ons alternatief, dat wij in meer detail zullen uitwerken, te betrekken bij die studie en die in serieuze overweging te nemen.

Toegang Anderlechtlaan

De toegang tot De Oeverlanden via de Anderlechtlaan is de belangrijkste toegang voor de bewoners van Nieuw-Sloten. Deze toegang is nu bijzonder onveilig voor zowel fietsers als voetgangers. Het voetpad is op sommige punten minder dan 20 cm breed. Er zijn zeer gevaarlijke kruisingen met de aan- en afvoerverbindingen van de A4 en bij de rotonde met de Sloterweg. Tijdens het werkbezoek van de wethouder Verkeer en Vervoer, Water en Luchtkwaliteit, Egbert de Vries, werd voor alle aanwezigen duidelijk dat de verkeerssituatie dringend vraagt om verbetering. Een eenvoudige oplossing wordt niet gezien. Het uitvoeren van een verkeersstudie die verschillende scenario's uitwerkt, wordt door de wethouder en het projectteam ontwikkelstrategie voorgesteld. Wij ondersteunen van harte dit voornemen om met een hoge prioriteit scenario's op te stellen en keuzes te maken om een veilige toegang via de Anderlechtlaan naar De Oeverlanden mogelijk te maken.

Markering cruiserszone

Eerder dit jaar hebben wij aandacht gevraagd voor het probleem dat door een onduidelijke markering van de cruiserszone, nu feitelijk de gehele Oeverlanden actief worden gebruikt door de cruisers. Andere bezoekers voelen zich niet prettig in die delen van De Oeverlanden, die daar niet voor bedoeld zijn, zoals het moerasbos, als ze geconfronteerd worden met cruisers die seksuele handelingen verrichten in de openbare ruimte. Het inrichten van een kabouterp pad voor kinderen in die delen van het gebied, stuitte om die reden op bezwaren van bewoners. Er hebben onlangs goede gesprekken plaatsgevonden met bestuurders van het stadsdeel Nieuw-West en er zijn afspraken gemaakt over de begrenzing van de cruiserszone, een robuuste markering daarvan en over het handhaafbeleid. Nu is het van belang om die afspraken ook op korte termijn te effectueren. De Oeverlanden spelen een belangrijke rol als groengebied voor dit stadsdeel en voor Amsterdam Zuid en wordt zeer hoog door de bezoekers gewaardeerd, blijkt uit onderzoek. Het is dan ook uiterst belangrijk dat er gezorgd wordt dat De Oeverlanden voor iedereen zonder belemmeringen kan worden bezocht.

Toegang via ingang bij Christoffel Plantijnpad

Er is nu een voetgangerstoegang naar De Oeverlanden bij het Christoffel Plantijnpad. Deze toegang wordt veel gebruikt door werknemers uit de kantoren in Nieuwe Meer West (als weer naar kantoor mag worden gegaan) om tijdens de lunchpauze een wandeling te maken. Via deze toegang komen bezoekers direct in de cruiserszone en is er geen makkelijk doorgaande verbinding met andere delen van De Oeverlanden en het Nieuwe Meer. Hoewel we in het algemeen geen voorstander zijn van het maken van nieuwe paden, denken we dat een doorgaande verbinding tussen het toegangshek en het Nieuwe Meer een belangrijk betere ontsluiting van het gebied geeft voor bezoekers. Bijkomend voordeel is dat dit pad dan een duidelijke markering kan worden van de cruiserszone; het pad kan dan de oostelijke begrenzing worden van deze zone en goed worden gemarkeerd.

Toegang bij Mercure hotel - parkeren en geen toegang meer voor hulpdiensten

In het concept ontwikkelstrategie wordt voorgesteld de cruiserszone meer in westelijke richting te verplaatsen. Als gevolg daarvan komt het fietspad vanaf het parkeerterrein tegenover het Mercure hotel en tankstation in het ontwerp te vervallen. Het voetpad blijft wel bestaan en zal dan uitkomen in de cruiserszone. Het gevolg hiervan is dat daardoor het parkeerterrein bij deze ingang voornamelijk een parkeergelegenheid voor cruisers zal worden en minder geschikt zal zijn voor andere bezoekers omdat er geen directe toegang is tot het recreatiedeel van De Oeverlanden. Daarmee wordt de urgentie voor betere parkeervoorzieningen, zoals hierboven beschreven bij parkeren bij Oude Haagseweg, nog belangrijker. Maar waar vooral aan voorbij wordt gegaan in het ontwerp, is dat het fietspad de enige toegang is voor de hulpdiensten tot het recreatiedeel bij het paviljoen Aquarius en de strandjes. De noodzaak van goede toegang werd een jaar geleden weer eens aangetoond door het incident waarbij een dodelijk slachtoffer te betreuren viel. In de ontwikkelstrategie moet worden bepaald waar de toegang moet komen voor de hulpdiensten zoals politie, GGD, brandweer. Het meest gewenst is die te realiseren bij het paviljoen Aquarius waarvandaan ook het Amsterdamse Bos pontje vertrekt. De tijdelijke toegangsbrug geschikt voor auto's, die daar nu is, wordt, of is inmiddels, gesloopt. De concept ontwikkelstrategie moet aangeven waar de toegang voor hulpdiensten wordt gerealiseerd als het daarvoor nu gebruikte fietspad komt te vervallen.

Het Huizingastrand en het rustgebied

Wat door ons als het meest problematische onderdeel van de concept ontwikkelstrategie wordt gezien, is het ontwerp van het Huizingastrand en de pad er naartoe vanaf het te realiseren nieuwe metrostation. Beiden worden aangelegd in een gedeelte van De Oeverlanden – het moerasbos - dat nu een rustzone is. De grootte van De Oeverlanden is als een postzegel en vraagt een zorgvuldige

planning van de rust en reuring zones; uitgangspunt zal moeten zijn dat wordt gestreefd naar reuring aan de randen en rust in het midden. Het Huizingastrand en het pad doorbreken nu dat uitgangspunt; het rustgebied wordt doorsneden en daardoor in tweeën gesplitst. Onderzoek heeft aangetoond dat het verstorend effect van een voetgangerspad tot wel 300 meter gaat. Het gevolg zal zijn dat van de huidige rustzone weinig overblijft. In het kernteam hebben we gepleit voor het eerder en krachtiger ontwikkelen van het Riekerstrand in het gedeelte bij het surfstrand en de Riekerkaap. De loopafstand vanaf het toekomstig metrostation zal misschien 200 meter langer zijn. Maar als versterken van biodiversiteit daadwerkelijk een belangrijk uitgangspunt is van de concept ontwikkelstrategie, dan had die als belangrijker moeten worden gewogen dan het feit dat strandbezoekers iets langer moeten lopen. De concept ontwikkelstrategie zal aanzienlijk verbeteren als het Huizingastrand en het pad er naartoe in het ontwerp komen te vervallen.

Versnipperd beheer van het gebied

Hoofdstuk 8: Beheer en Onderhoud, is beperkt in detaillering en inhoud. De voorstellen in dit hoofdstuk komen erop neer dat er verbeteringen worden gezocht binnen de huidige kaders van het beheer: er moet een beheerkader komen en aandacht voor het verdelen in assets. Voor financiële verankering van het beheer wordt verwezen naar asset groen. Uit het hoofdstuk blijkt duidelijk hoe versnipperd het huidige beheer is georganiseerd binnen de gemeentelijke organisatie. Daarnaast spelen ook provinciale organisaties en het waterschap een rol in het gebied. En die versnippering verandert door de voorstellen in de concept ontwikkelstrategie niet. Ervaring in de afgelopen jaren geven weinig vertrouwen dat binnen de huidige kaders daadwerkelijk verbetering mogelijk is. Er vindt onvoldoende afstemming tussen de organisaties plaats en nu wordt veelvuldig 'sorry' gezegd als eerder gemaakte afspraken over zorgvuldig handelen, worden geschonden. Het hoofdstuk over het beheer en onderhoud vraagt een andere visie. Waarom niet eerdere gemeentelijke plannen met betrekking tot samenvoegen met het beheer van Amsterdamse Bos opnieuw geëvalueerd of waarom niet gekeken hoe in de praktijk de uitbesteding van het beheer aan het Landschap Noord-Holland, zoals bij de Lange Bretten, is vormgegeven? De inhoud van hoofdstuk 8 moet worden heroverwogen.

Waardering beheer door onze vereniging

Het beheerteam van onze vereniging voert met veel kennis van zaken in belangrijke delen van De Oeverlanden het ecologisch beheer uit. Dat wordt ook benadrukt in zowel de concept ontwikkelstrategie als in het Rapport Waardenburg: 'Natuurwaarden onderzoek Noordelijke Oeverlanden te Amsterdam', dat mede ten grondslag ligt aan de concept ontwikkelstrategie. De lovende woorden verhullen echter dat het beheer gefinancierd wordt door onze ledenvereniging met een zeer bescheiden jaarbudget. Het stadsdeel Nieuw-West betaalt een coördinator voor twee dagen per week en we krijgen wat ondersteuning van goederen maar de vrijwilligers van het beheerteam krijgen een extreem kleine vergoeding voor hun werkzaamheden, betaald uit het budget van onze vereniging. Een bescheiden extra bijdrage van het stadsdeel is een aantal jaren geleden geschrapt. Het verschil in kosten van het beheer voor de gemeente Amsterdam van onze zuiderburen, het Amsterdamse Bos, en de kosten voor De Oeverlanden valt niet te rechtvaardigen. De waardering en de erkenning dat het beheer door onze vereniging cruciaal is geweest en dat nog steeds is voor de handhaving en de toename van de biodiversiteit van het gebied, moet niet alleen uit woorden bestaan maar ook uit een passende financiële waardering. Ook dit aspect van financiering van het beheer had in de concept ontwikkelstrategie moeten worden benoemd.

Achterstallig onderhoud NME-centrum en gebouwen beheerteam

Een onderwerp dat in het geheel niet is genoemd in de concept ontwikkelstrategie betreft het onderhoud van de gebouwen van het Natuur, Milieu en Educatiecentrum (NME-centrum), het modulair verblijfsgebouw van het beheerteam van "De Oeverlanden Blijven!" en de opslagloods van

de apparatuur van het beheerteam. Met betrekking tot het onderhoud van het NME-centrum zijn bij de bouw, gefinancierd door de provincie Noord-Holland, afspraken gemaakt met het stadsdeel Nieuw-West en deze zijn ook contractueel vastgelegd. Met de twee gebruikers van het centrum: De Stichting Veldstudie en onze vereniging, is overeengekomen dat het stadsdeel verantwoordelijk is voor het onderhoud. Het gebouw is nu 15 jaar oud en de gemaakte afspraken zijn niet nagekomen. Op ons initiatief is begonnen met schilderwerk van de kozijnen. Rote kozijnen zijn op onze eigen kosten vervangen; de gemeente heeft wel op ons verzoek de rekening van de schilder betaald. Maar er is meer groot onderhoud nodig. Het overig houtwerk moet worden geschilderd, de verwarming- en ventilatie-installatie (belangrijk nu bij corona) werkt niet meer; de anti-inbraakluiken hebben we moeten verwijderen omdat ze niet meer functioneerden. Het NME-centrum speelt een belangrijke rol bij de natuureducatie van jongeren. Jaarlijks krijgen zo'n 1500 leerlingen van basis- en middelbare scholen educatie door de Stichting Veldstudie. Voor het onderhoud van het gebouw moet een oplossing worden gevonden; daar zijn verschillende scenario's voor, die nader overleg vragen. De ontwikkelstrategie benoemt wel de nuttige educatieve functie van het NME-centrum maar gaat niet in op de financiering van het beheer van het gebouw.

Met betrekking tot de staat van het modulair verblijfsgebouw van het beheerteam en van de opslagloods voor de machines en de materialen kunnen we kort zijn: die staan bijna letterlijk op instorten. Ook daarover ontbreekt een stellingname in de concept ontwikkelstrategie.

Het bestuur van “De Oeverlanden Blijven!”

Amsterdam, 12 augustus 2021

Correspondentieadres:

Esther de Boer van Rijkstraat 36-1

1065 GN Amsterdam

bestuur@oeverlanden.nl